

Anledning dertil, forinden det kommer til at aflægge Ed eller Bekræftelse, hvad det nu skal være. Det forekommer mig, at et saadant Vidne bagefter vil have Vanskelighed ved at berigtige den Forklaring, som det har givet. Naar det forud har aflagt Eden, vil Vidnet være bange for bagefter at berigtige sin Forklaring for ikke at paadrage sig Skinet af at have aflagt falsk Ed. — Der er for øvrigt et Punkt, i hvilket jeg ikke er enig med det ærede Medlem for Frederikshavn. Det ærede Medlem sagde, at dette gjaldt ikke for Folkekirken Medlemmer. Jeg har den Overbevisning, at efter dette Lovforslag ville ogsaa Medlemmer af Folkekirken kunne unddrage sig Eden. Der staar, at naar en ifølge sin religiøse Tro ikke tør aflægge Eden osv., og jeg kan godt tænke mig, at mange, der høre til Folkekirken, ville sige, at de paa Grund af deres religiøse Tro ikke tør aflægge Eden, saaledes at de derved kunne frigøre sig. Jeg vilde gerne høre af den ærede Ordfører, om det ikke er Meningen. Jeg forstod det ærede Medlem for Frederikshavn, der er Medlem af Udvalget, saaledes, at han mente, at det kunde ikke lade sig gøre; men jeg kan ikke se, at Loven vilde forhindre det. Det vilde jeg gerne have oplyst, men hvis det skulde være Tilfældet, saa synes jeg, at Stillingen bliver endda værre. Jeg maa for mit Vedkommende anbefale, at man stemmer for Mindretallets Forslag under Nr. 68, 71 og 72 og de derefter følgende Ændringsforslag, som slutte sig dertil, og jeg vilde ønske, at de maatte blive vedtagne.

Justitsministeren (Alberti): Jeg skal blot over for det ærede Medlem (N. Pedersen) udtale, at den Forsikring, som Stævningmændene skulle afgive, er en Forsikring af en ganske anden Natur end det Løfte, som et Vidne skal give om, at han vil tale Sandhed, eller den Bekræftelse, han giver, hvis Eden kommer bagefter, paa, at han har talt Sandhed. Stævningmandens Løfte gaar ikke alene ud paa, at han i alle Stævningspaategninger, han giver, vil skrive, hvad der virkelig er passeret, men den gaar ogsaa ud paa, at han vil opfylde alle de andre Pligter, som komme til at paahvile ham efter nærværende Lov og den ham givne Instruks. Det er to Løfter af ganske forskellig Natur, og der kan være god Grund til at anvende forskellige Regler for disse Løfter. Lige over for det Spørgsmaal, som det ærede Medlem rejste til Slutning, og som han

ganske vist rettede til den ærede Ordfører om Forstaaelsen af § 279, mener jeg det rigtigt for mit Vedkommende at udtale, at jeg efter min Opfattelse af § 279 er ganske og aldeles enig med det ærede Medlem for Ringsted (Zahle).

J. Jensen (Kjøbenhavns 10de Valgkreds): I og for sig fik jeg jo Svar paa det Spørgsmaal, jeg vilde have rettet, af den højtærede Minister i dette Øjeblik. Ministeren udtalte nemlig i Gaar, at han var uenig med mig i — eller mente, at jeg ikke vilde faa Ret i, at naar vi vedtog § 279, vilde mange Mennesker undslaa sig for at aflægge Eden og slippe for at aflægge den ved at sige, at de ingen religiøs Tro havde. Thi, siger den ærede Minister, hvis de sige dette, sige de det selvfølgelig ikke alene under et Samvittighedsansvar, men ogsaa under et borgerligt Ansvar, det vil sige, at hvis et Menneske sagde, at han ingen religiøs Tro har, og hvis det saa kunde lykkes at paavise, at han dog havde det, kunde der rejses en ny Sag, og saa vilde han blive straffet for falsk Forklaring for Retten. Hvis dette kan udledes af de Ord, der staa i § 279, synes jeg, at det er absolut nødvendigt at faa Paragraffen omredigeret; thi enhver, der læser den, vil have det Indtryk, at naar man erklærer rent individuelt, at man ifølge sin religiøse Opfattelse eller Tro, som der staar i Paragraffen, ikke tør aflægge Ed eller overhovedet ikke har nogen religiøs Tro, saa kan man slippe for at aflægge Ed og slippe med en Erklæring „paa Ære og Samvittighed“. Saaledes burde der ikke staa, naar det alligevel er saaledes at forstaa, at Sagen kan undersøges i det enkelte Tilfælde, og hvis det saa ikke er saaledes, at man tilhører et Religionssamfund, som forbyder Eden, eller at man slet ikke tilhører noget religiøst Samfund, saa har man givet falsk Forklaring, som man kan blive straffet for. Det vilde ganske vist være et Fremskridt, som førte os af Asken i Ilden, thi saa maatte man, naar galt skulde være, dog hellere have det, der ganske vist vilde give megen Forargelse, og hvad der navnlig for religiøse Mennesker maa være meget forargeligt, at Folk, der vitterligt ikke have noget f. Eks. med Folkekirken at gøre, alligevel sværge paa Grundlag af den for Folkekirken skrevne Formular. Jeg synes, at det er af overordentlig stor Betydning at komme paa det rene med dette; thi der er jo den Ting ved det, som altid er uheldig, at ved § 279 indføres to Arter